

منهاج

شرحی بر کتاب مسئولیت و سازندگی

(جلد اول)

www.ketab.ir

منهاج

شرحی بر کتاب مسئولیت و سازندگی
گردآوری: موسسه‌ی جهادی - کمیته‌ی فرهنگی

چاپ: اول/فروردین ۱۳۹۰

شمارگان: ۵۰۰۰

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

عنوان و نام پدیدآورنده: منهاج: شرحی بر کتاب مسئولیت و سازندگی/گردآوری: موسسه جهادی کمیته فرهنگی
مشخصات نشر: تهران: موسسه ایمان جهادی، ۱۳۸۹ -

مشخصات ظاهری: ج ۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۵-۱۰۰۹

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: صفائی حائری، علی، ۱۳۳۰-۱۳۷۸، مسئولیت و سازندگی - نقد و تفسیر

موضوع: اسلام و آموزش و پرورش

موضوع: مسئولیت(اسلام)

موضوع: انسان(اسلام)

شماره افزوده: صفائی حائری، علی، ۱۳۳۰-۱۳۷۸، مسئولیت و سازندگی، شرح

شماره افزوده: موسسه جهادی کمیته فرهنگی

رده‌بندی کنگره: ۲۷۱۳۸۹-۵م/ص۱/۱۸/BPr۲۰

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۸۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۲۹۰۲۷۹

تلفن: ۰۲۱-۲۲۵۸۵۴۸۲

دورنگار: ۰۲۱-۲۲۵۴۵۱۲۲

همراه: ۰۹۱-۳۱۱۵۷۷۶

کد پستی: ۱۹۴۵۸۲۳۳۱۱

www.jahad.ir

این و جیب داشته و سوراخ به خود رسمش از باطن است.

فهرست

۷.....	دیباچه
۱۱.....	مقدمه: حرف‌هایی برای گفتن
۱۳.....	نیازها، مبنای تحلیل انسان
۱۵.....	اول، تفکر و آزادی
۲۱.....	نیازهای تفکر
۲۲.....	اشکال تربیتی ما
۲۶.....	عشق‌ها به تنهایی کافی نیست
۲۷.....	فصل اول: مسئولیت
۲۹.....	تعریف مسئولیت
۳۳.....	زیربنای مسئولیت
۳۶.....	نوع مسئولیت
۳۸.....	راه شناخت مسئولیت
۳۸.....	آزادی از اسارت‌ها و هوی‌ها
۴۰.....	میزان و سنجش ترازو
۴۱.....	مشورت
۴۲.....	ملاک اهمیت
۴۳.....	فصل دوم: تربیت
۴۵.....	مفهوم تربیت
۴۶.....	امکان تربیت
۴۷.....	شکل تربیت انسان

۴۸	روش‌های تربیتی
۵۱	عقلِ عاشق
۵۳	عشقِ بزرگ
۵۴	گسترده‌گی مسئولیت تربیتی
۵۷	فصل سوم: مربی کیست؟
۵۹	مربی کیست؟
۶۰	دیدگاه‌ها
۶۴	ویژگی مربی
۶۸	ضرورت مربی
۷۰	نقش‌های مربی
۷۷	نماینه
۸۰	روند استدلالی

دیباچه

مهدی فاطمه غریب است،

او منتظر ماست،

او منتظر ماست،

او منتظر گهانی است تا بار حکومت کریمه را بر دوش کشند و یاری اش نمایند. آنانی که این ضرورت را درک کرده‌اند و دغدغه‌ی ظهور و آرزوی حکومت حق را دارند، آرام و قرار ندارند و در طلبش می‌سوزند که ظلمات را درک کرده‌اند و برای رهایی از آن در پی سراجی هستند که راه را روشن کند.

اینان وجدان کرده‌اند که راهی بی‌طولانی در پیش دارند که جز با این سراج به مقصد نخواهند رسید. پششان گرم است که همان خدایی که این طلب را در وجودشان نهاد، علامات و ستارگانی درخشان بر سر راهشان قرار داد تا هدایتشان کند «وَعَلَّمَنِی وَبِالنَّجْمِ هُمْ یَهْتَدُونَ». آنان منتظر این علامت‌ها هستند که پروردگارشان به آن‌ها وعده داده که اوست آگاه به وجودشان و نیازشان، که اوست مربی بزرگ. همان کریمی که روزی‌شان را از جایی می‌دهد تا اسیر شخص یا موقعیتی خاص نشوند. آنانند که از تربیت خدا بهره می‌گیرند و برای قیام قائمش آماده می‌شوند و با جان‌هایشان به معامله با رب‌شان می‌روند که «إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ، چرا که دارای روحیه‌ای هستند که با آن قصد حرکت در مسیری بی‌نهایت را دارند، همان روحیه‌ی جهادی که باعث

شده تا «تجافی عن دار الغرور» را از خدا مسئلت کنند تا هنگامه‌ی ظهور بدون معطلی و جان بر کف به یاری مولای شان روند.

اما همین منتظران، به راه یافتن و هدایت خود بسنده نمی‌کنند که باید به خلق خدا و عیال او توجه کرد. باید آن‌ها را نیز متوجه این علامت‌ها کرد تا راه را بیابند که مهدی (عج) یارانی می‌خواهد. آنان این استعدادها را می‌بینند و از از اسراف و احتکارشان رنج می‌برند، برای همین ناب دیدن پرپر شدن عیال خدا را ندارند. تا آنجا که بتوانند کمکشان می‌کنند تا از نور خدا بهره‌مند و به آن‌ها دیدی می‌دهند تا نشانه‌های خدا را ببینند. اینست که برای تربیت عیال خدا به همان راه و روشی که او خواسته رجوع می‌کنند و از **منهاج** او بهره می‌برند. آنان برای سازندگی نه تنها روش دارند بلکه بهترین روش را دارند؛ همان روشی که یگانه مربی عالم برای شان نازل کرده، همان روش تربیتی اسلام.

آنان در این روش با به جریان انداختن فکر این بندگان خدا به آن‌ها می‌آموزند که فکر کنند تا ریشه‌دار شوند نه این که بی‌ریشه همانند و چوب خشکی در دست بچه‌ها شوند. بعد از این به آن‌ها ملاک‌ها و کلیدهایی عرضه می‌کند تا با شناخت عشق‌های بزرگتر، این‌ها را برگزینند و به کم‌ها عشق نورزند. آنان در این روش با سلاح تقوا و فرقان، روحیه‌های افراد را از یکدیگر باز می‌شناسند تا با هر کس متناسب با افق دیدش برخورد کنند؛ که این روش اسلام است.

مجموعه‌ی حاضر بر اساس کتاب **مسئولیت و سازندگی** استاد علی صفایی حائری و شرح بلیغ استاد گرانقدر حجت الاسلام امیر غنوی بر این کتاب، نگاشته شده است.

کتاب مسئولیت و سازندگی بی‌شک یکی از ارزشمندترین کتب تربیتی است که بر نظامی واحد دلالت دارد، که استدلال‌های آن برای اهل علم و دقت، دقیق می‌نمایاند به همین دلیل آن را مناسب برای تأمل بیشتر دیدیم.

در این نوشتار سعی شده که بر پایه‌های استدلالی و سیر بحث و نتیجه‌گیری استاد علی صفایی حائری (رحمة الله علیه) تأکید شود؛ چرا که بعضاً بدان جهت که نشر ایشان دلنشین و گیراست از سیر بحث و استدلال‌های ایشان غافل می‌شویم.

مجلد حاضر شامل سه فصل اول کتاب مسئولیت و سازندگی است. در این فصول استاد صفایی بر آن بودند که تعریفی از مسئولیت، تربیت و مربی را بیان کنند و هر یک را موشکافانه و با مستندات قرآنی، روایی و عقلی بررسی کنند.

لازم به تذکر است که در این مجلد حملاتی که به صورت درشت و داخل گیومه می‌باشند عیناً از کتاب مسئولیت و سازندگی نقل شده‌اند و مستطیل‌های موجود در کنار صفحات، نشان‌دهنده‌ی محل بحث در کتاب مذکور می‌باشند.

(ص نشان صفحه، پ نشان پاراگراف)